

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe

Aamukahviwebinaarit

**ALUERAKENNE
JA LIIKENNE**

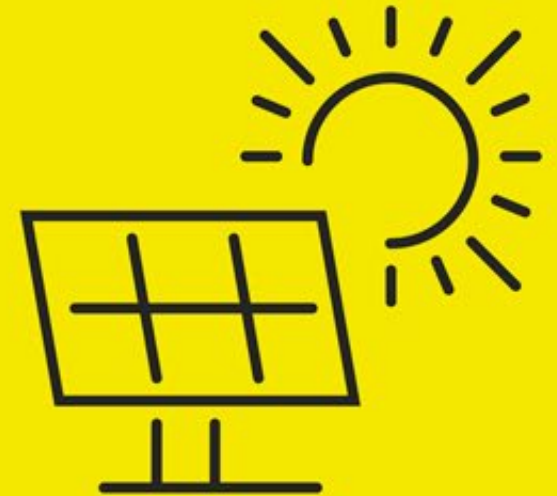
tiistai 11.4.

**LUONTO, LUONNONVARAT
JA -SUOJELU**

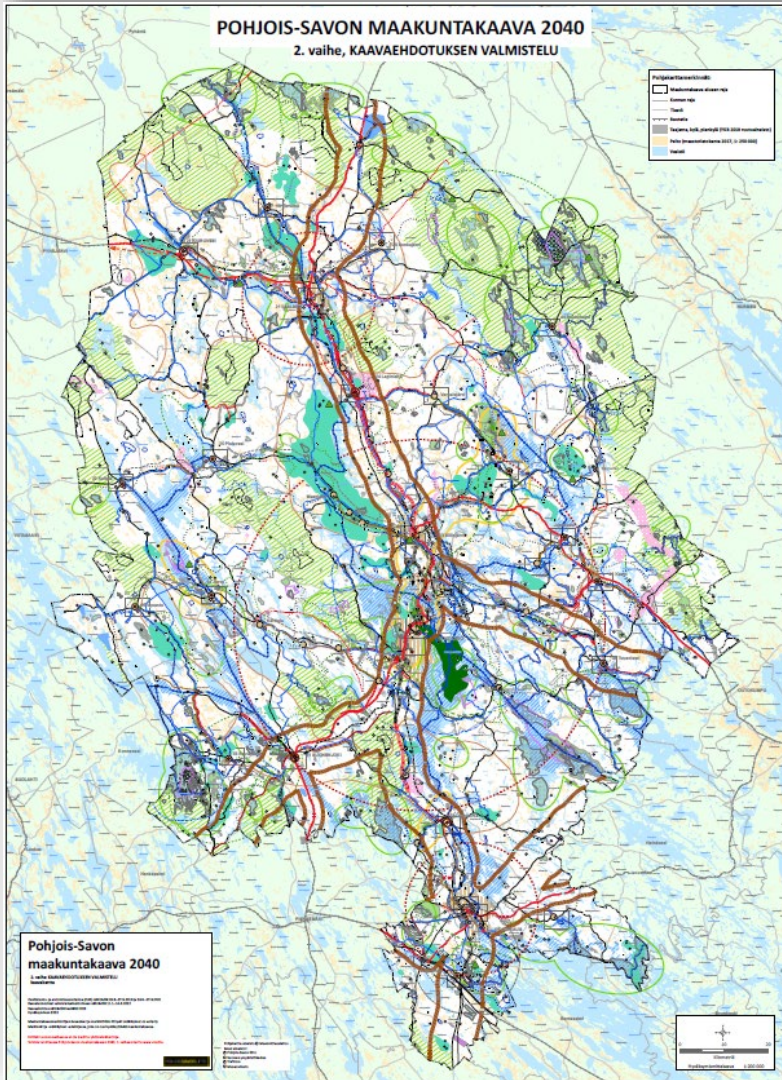
torstai 20.4.

**ENERGIA, ILMASTO
JA HUOLTOVARMUUS**

maanantai 24.4.

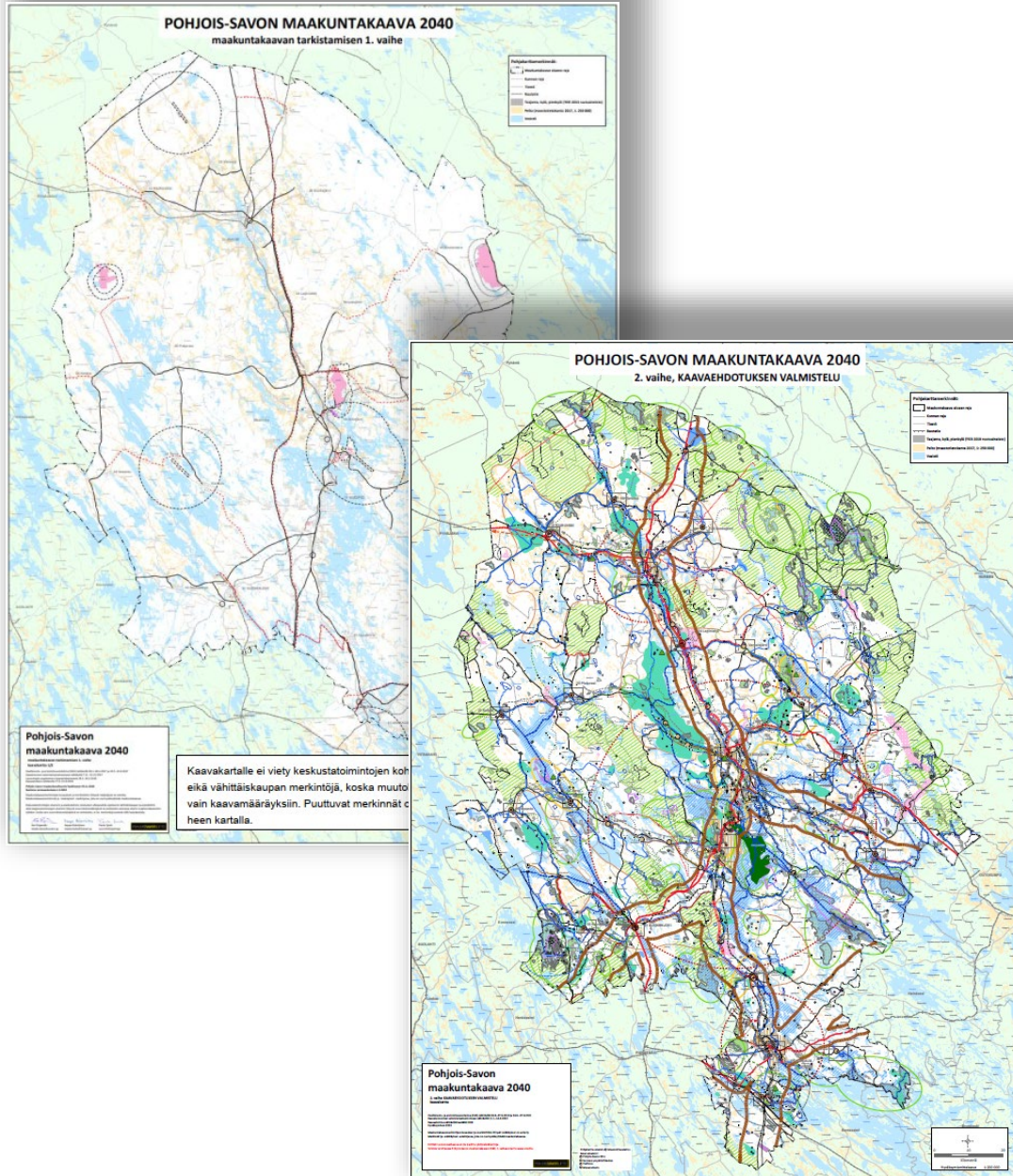
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe

1. Kaavatyö vireille 2019, OAS nähtävillä
2. Keskusteleva kuntakierros 2020
3. Luonnokset VE1 ja VE2 nähtävillä 11.1.-14.3.2022
4. Kaavaehdotuksen laatiminen, 5-12/2022
5. Vaikutustenarviointi, 11/2022-03/2023
6. Viranomaiskuuleminen 5.4.-12.5., VON 21.6.2023
7. Kaavaehdotus nähtävillä, syksy 2023
8. Hyväksyminen v. 2024

Kokonaisvaikutusten arviointi

- selvittää, miten maakuntasuunnitelman ja -ohjelman tavoitteet sekä MRL:n mukaiset maakuntakaavan sisältövaatimukset ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat (VAT).
- laaditaan vuorovaikutuksessa aluerakenne-työryhmän ja Pohjois-Savon liiton asiantuntijoiden kanssa.
- tasona käytetään strategisen maakuntakaavan yleispiirteistä tasoa.
- tuottaa tietoa maakuntakaavan toteuttamisen vaikutuksista, niiden merkittävydestä sekä haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista.
- [Raportti](#)

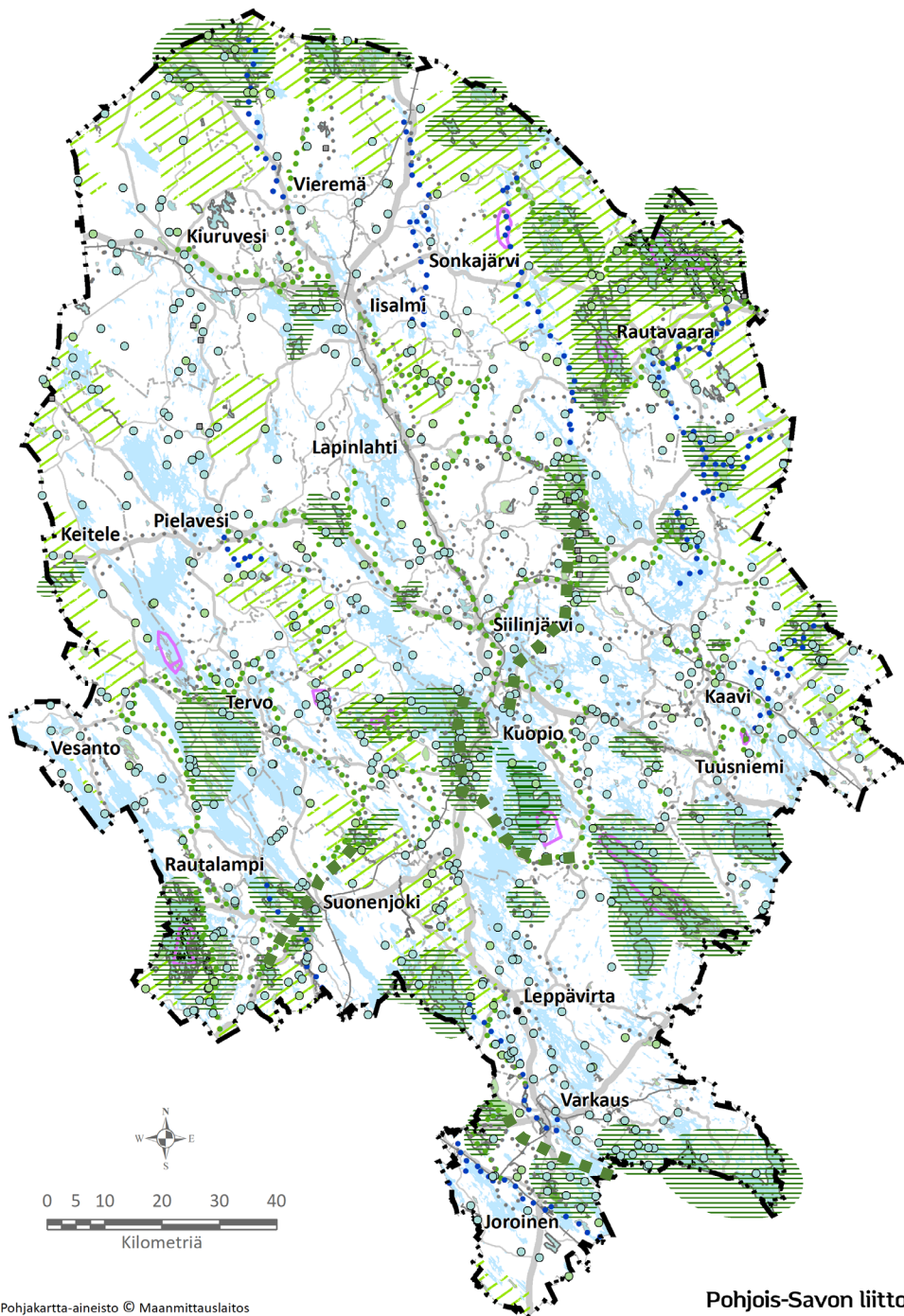
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. ja 2. vaihe

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040: **LUONNONSUOJELUA KOSKEVAT TAVOITTEET**

- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
- Maakunnan luonnonsuojeluverkoston kattavuuden ja edustavuuden arviointi (Pohjois-Savon ELY-keskus). Puutteet tuodaan esille maakuntakaavavaroauksissa.
- Edustavan ja kytkeytyneen suojeluverkoston luominen.
- Uhanalaisia luontotyypppejä suojellaan. Uusia selvityksiä, mm. kivikot, hyödynnetään merkittävien luontotyyppien osoittamisessa.
- Soidensuojeluohjelman täydennysalueet yksityismaiden osalta.
- Merkintöjen kehittäminen?

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040: LUONTO JA SEN SUOJELU, VIRKISTYS

Laajat metsäpeitteiset alueet

Luonnon ydinalue

Ekologinen yhteys

Luonnonrauha-alue

Suojelu- tai luonnonsuojelualue tai kohde, Natura-alue

Metsätalousalue, jolla ympäristöarvoja

Virkistysalue

Moottorikelkkareitti

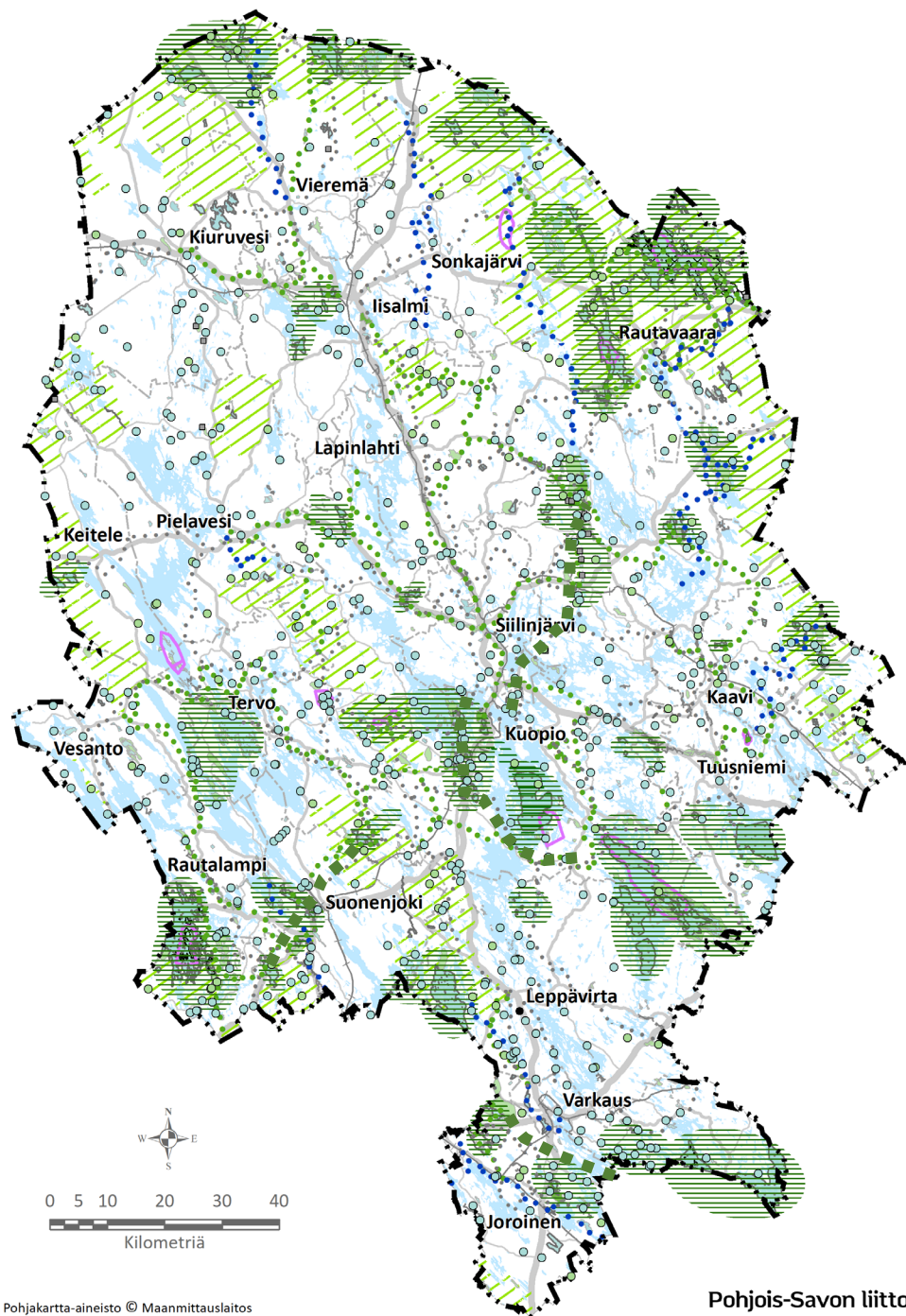
Ulkoilureitti

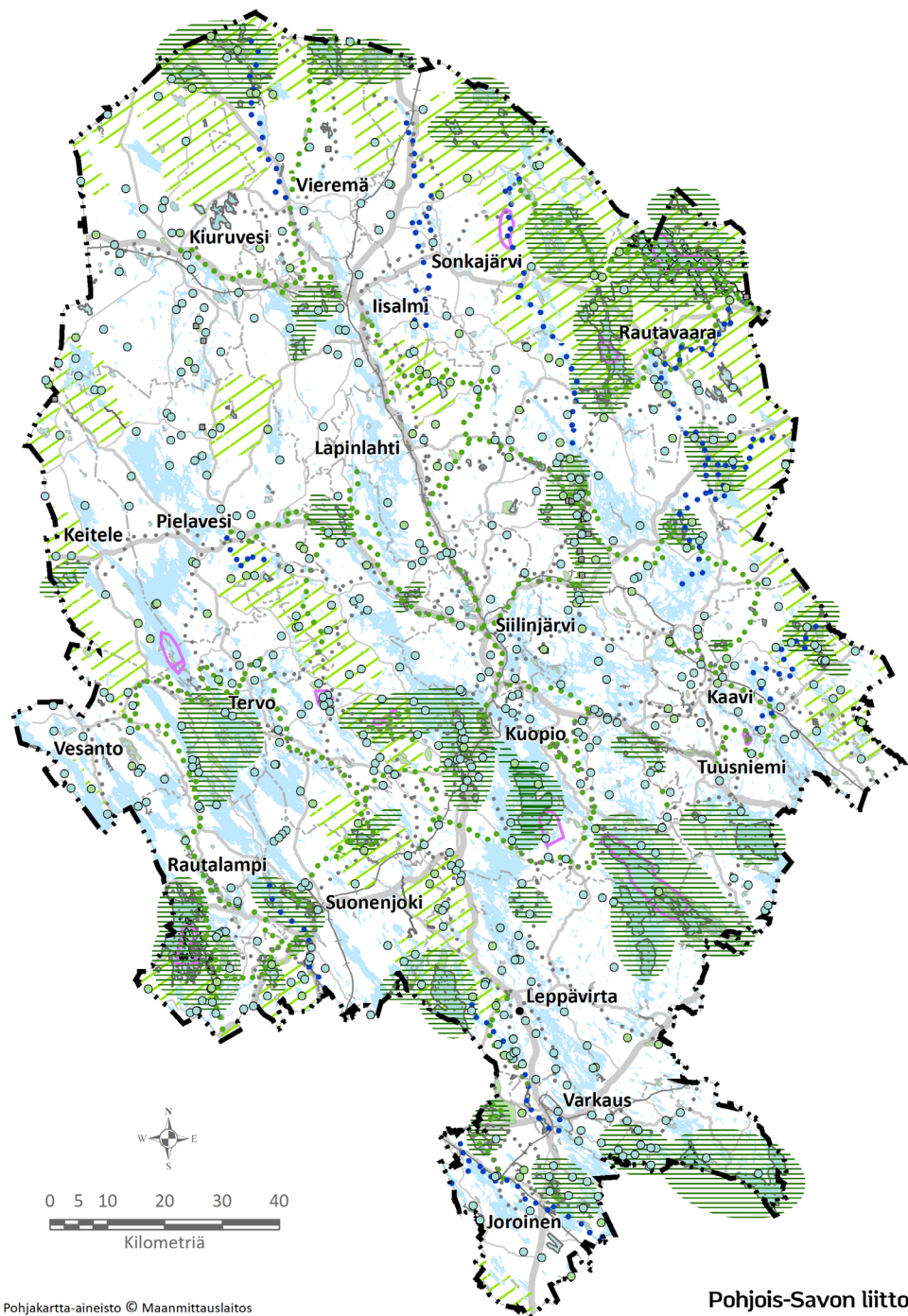
Melontareitti

Pohjois-Savon liitto

7.2.2023

merkittävyys	Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin, virkistykseen, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonsuojeluun
+++	Maakuntakaavan toteutus edistää luontoarvojen, luonnon monimuotoisuuden sekä ekologisten yhteyksien säilyttämistä ja kehittämistä. Myös luontoalueiden kytkeytyneisyys on huomioitu maakuntakaavassa. Maakuntakaavassa on osoitettu virkistyskäyttöön maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävät alueet. Myös ulkoilureittien ja melontareittien maakunnalliset tai ylimaakunnalliset verkostot on kaavassa osoitettu. Maakuntakaavan toteutuksen vaikutukset virkistykseen ovat hyvin myönteiset ja monipuoliset. Maakuntakaavassa on osoitettu Kuopion kansallisen kaupunkipuiston alue. Tällä kokonaisuudella on erittäin myönteinen vaikutus sekä koko Kuopion seudulle että myös laajemmin muualle maakuntaan.
++	Merkinnällä luonnon ydinalueet osoitetaan Natura- ja luonnonsuojelualueiden sekä muiden maakunnallisesti merkittävien luontoalueiden ja järviluontokokonaisuuksien keskittymiä, joiden säilyttämistä maakuntakaava edistää. Luonnonrauha-alueena osoitetaan luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kannalta merkittävät alueet. Maakuntakaavan toteutuksen vaikutukset virkistykseen ovat tältä osin myönteiset.
+	Lähivirkistyskasvava tarve on maakuntakaavassa tunnistettu ja sitä edistetään virkistystä, reittejä ja matkailualueita kuvaavin merkinnöin. Moottorikelkkareiteistä on osoitettu maakunnalliset ja ylimaakunnalliset. Muuttuva ilmasto ja jääpeitteisen ajan lyhentymisen voivat siirtää kelkkailua pois alueelta.

merkittävyys	Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin, virkistykseen, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonsuojeluun
-	Tuulivoima-alueista suurin osa sijoittuu laajoille metsäpeitteisille alueille. Rakentaminen pirstoo metsien yhtenäisyyttä. Suurten liikennehankkeiden toteutuksella voi olla kielteisiä vaikutuksia ekologisiin yhteyksiin, virkistykseen, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonsuojeluun. Vaikutuksia voidaan kuitenkin lieventää tai estää tarkemman suunnittelun yhteydessä.
--	Kaupunkien lähialueilla maankäyttö vaatii yhteensovittamista siten, että erityisesti ekologiset yhteydet sekä luonnon ydinalueet tulevat huomioiduksi. Mahdollisia kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää tai estää tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040: **LUONNONVAROJA KOSKEVAT TAVOITTEET**

- Luonnonvarojen kestävä käyttö.
- Pohjavesien puhtauden turvaaminen.
- Soravarantojen riittävyyden turvaaminen.
- Seurataan toimijoiden selvitystuloksia pohjaveden pinnanalaisesta maa-ainestenotosta.
- Kivimateriaalien kierrättämisen edistäminen.
- Maa-ainestenoton merkintälogiikan tarkistaminen ge/eo/my.
- Mineraalipotentialisuus nykyisiä kaavamerkintöjä laajempina vyöhykkeinä?
- Turvetuotannon vähimmäistarpeen varmistaminen (tavoite, OAS 2019 ja 2021).

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040: LUONNONVARAT

Pintavesien ekologinen tila

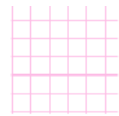
Kaikissa vesistöihin suoraan tai välillisesti kohdistuvissa toimissa on parannettava pintavesien ekologista tilaa. Tavoitteena Pohjois-Savon alueella on nostaa pintavesien ekologinen tila hyväksi tai erinomaiseksi kaikilla vesistöillä v. 2040 mennessä. Turvemailla metsäojitusten aiheuttamia vesistöpäästöjä on vähennettävä. Vesistöjen sisäistä kuormitusta vähennetään vesistökunnostuksilla. Taajamien hulevesien halluunotossa ja käsittelyssä tulee järjestää imeytysalueita. Laajoja asfalttikenttiä on korvattava vettä läpäisevillä pinnoilla.

Turvetuotanto

Turvetuotantoa ohjataan jo luvitetuille, käytössä oleville ja käyttöön valmistelluille alueille. Uusien tuotantoalueiden tulee sijoittua ei-luonnontilaisille turvemaille. Turvetuotantoalueiden suunnittelussa ja ympäristöluvituksessa on huolehdittava luonnonarvojen säilymisestä eikä toiminnasta saa aiheutua haitallisia vesistö-, pöly- tai muita ympäristöhaittoja. Tuotantoalueet on ennallistettava käyttövaiheen jälkeen. Jälkikäyttönä voi olla esim. energiakasvien viljely, kosteikkoalueet tai aurinkovoimakentät.

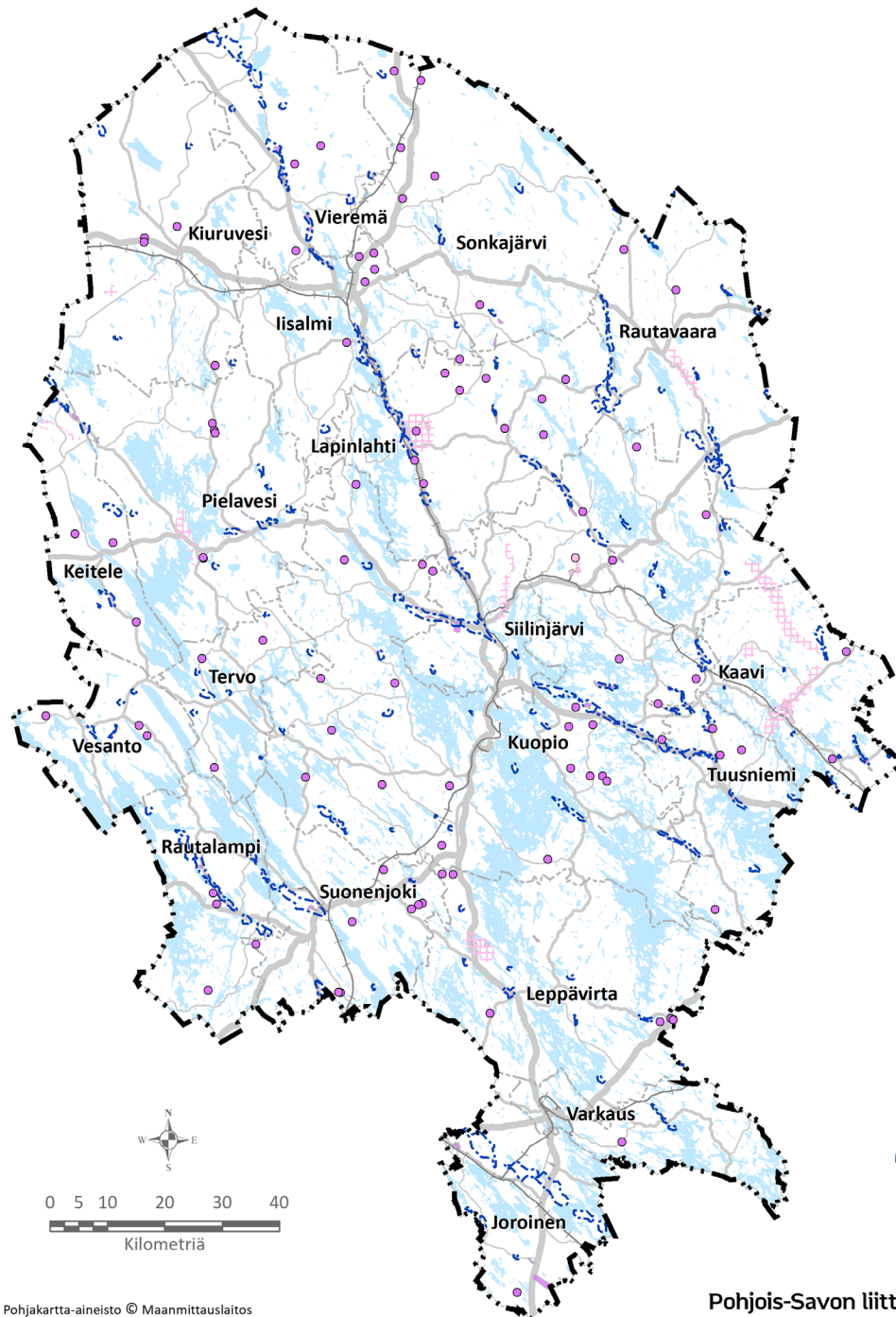
Maa-ainesten ottoalue (sora, hiekka, kalliokiviaines)

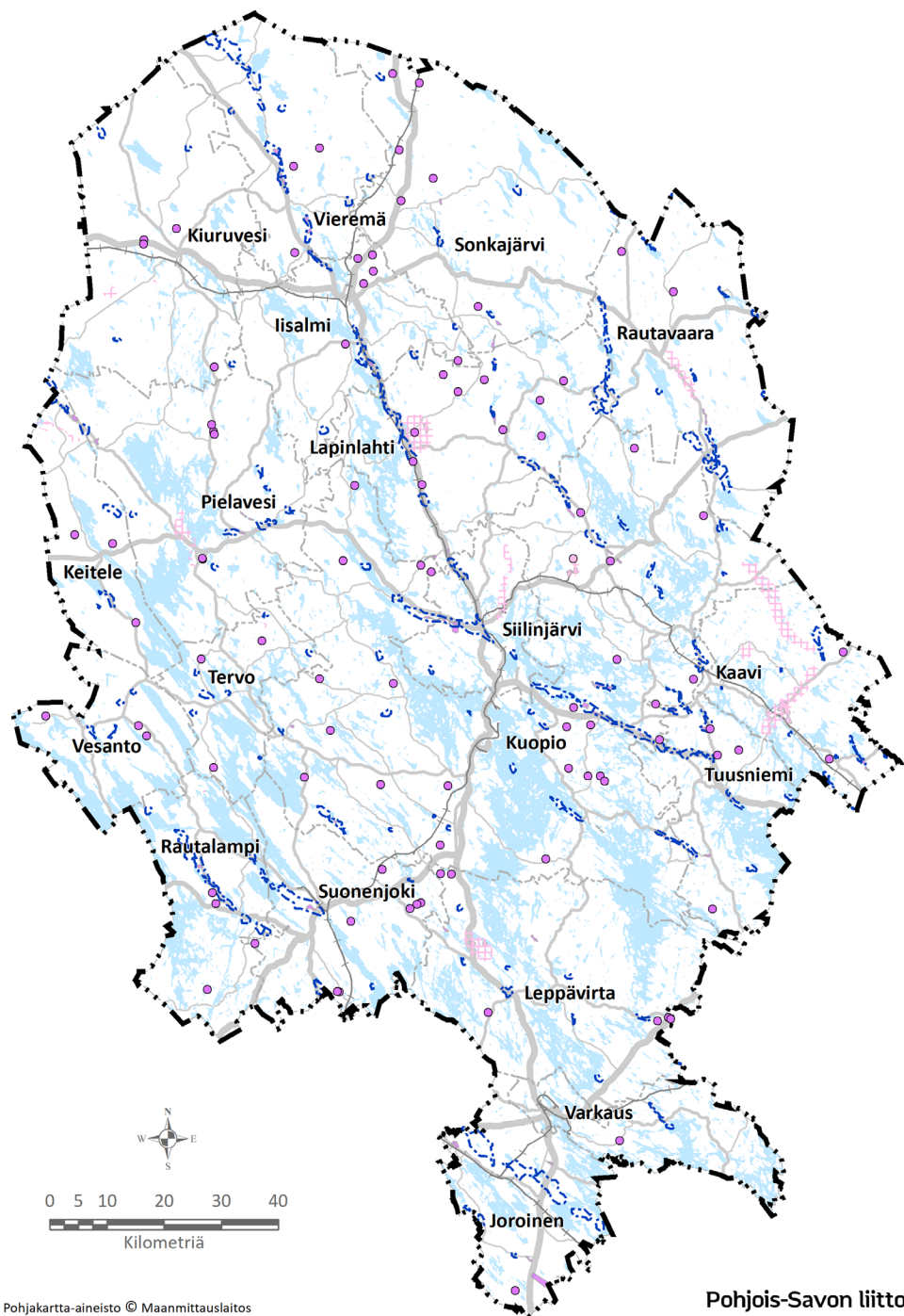

Mineraalipotentiaalinen alue

Pohjavesialue

Vaikutukset luonnonvaroihin, maa- ja kallioperään sekä veteen

Maakunnan mineraalipotentialiaa on esitetty yleispiirteisinä kehittämismarkintoina. Merkinnän käyttö tuo maakunnan mineraalipotentialit esiin aikaisempaa kaavaa paremmin.

++

Pohjavesialueita koskeva maakuntakaavamerkintä edistää pohjavesien suojelua.

Maakuntakaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaan kaikissa vesistöihin suoraan tai välillisesti kohdistuvissa toimissa on parannettava pintavesien ekologista tilaa.

+

Kaivostoimintojen alueet tai kohteet on maakuntakaavassa osoitettu myös käytöstä poistuneiden kaivosten osalta. Käytöstä poistuneilla kaivosalueilla voi olla potentialiaa mm. kiertotalouden raaka-aineina.

Maakuntakaava ohjaa maa-ainestenottoa vain viitteellisesti. Mahdollisiin haittavaikutuksiin voidaan vaikuttaa tarkemmassa suunnittelussa.

-

Kokonaisvaikutusten arviointi:

MRL:n sisältövaatimusten toteutuminen (MRL 28 §)

2. Alueiden käytön ekologinen kestävyys

- + ekologiset yhteydet turvaavat lajiston liikkumista
- + luonnon monimuotoisuus paranee
- + yhtenäiset metsäalueet, pirstoutumisen estäminen
- Tuulivoimarakentamisella voi olla paikallisesti pirstova vaikutus?

3. Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

- + ilmastomyönteisyys
- + liikennejärjestelmä
- + taloudellinen kestävyys
- + huoltovarmuus

Kokonaisvaikutusten arviointi:

MRL:n sisältövaatimusten toteutuminen (MRL 28 §)

4. Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

- + Pohjavesien säilyminen
- + Turvetuotannosta yleismääräys; luvitetut, ojitetut suot, alueiden jälkikäyttö
- + maa-ainesten kestävä käyttö

6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

- + edistää vaalimista
- + myös maa- ja metsätalousalueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja

7. Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

- + maakunnallisesti merkittäviä osoitetaan, ei toisteta yleiskaavoissa ratkaistuja asioita

Kokonaisvaikutusten arviointi: VAT:ien toteutuminen

3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Kaavaratkaisu edistää puhdasta ilmanlaatua
- Liikenneturvallisuus
- Virkistysalueet: viihtyisyys

4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Luonnon monimuotoisuuden ja kytkeytyvyyden parantuminen
- Luonnonsuojelu edistyy (mm. suot)
- Kulttuuriympäristön vaalimisen positiiviset vaikutukset
- Luonnonvaroista mm. mineraalipotentiali nousee esille
- Vesistöjen tilan paraneminen

5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- energiamurros -> tuulivoima -> energiaomavaraisuus
- Huoltovarmuus
- Kiertotalous edistyy

Kaava-asiakirjat viranomaiskuulemista varten

- **Kaavakartta 1:200 000**
- **Merkinnät ja määräykset**, liitteenä työssäkäyntialueet, seudullisesti merkittävää kauppaa ohjaavat kartat ja taulukot sekä taajamien kulttuuriympäristöt
- **Kaavaselostus**, liitteenä kaavamerkintäluettelot
- **Kokonaisvaikutusten arviointi**, Sweco 2023

- Selvitykset liiton www-sivulla;

[Ekologinen verkosto](#)

[Tuulivoima ja sen maisemalliset yhteisvaikutukset](#)

[Pohjois-Savon kyläverkosto 2022](#)

[Pohjois-Savon moderni rakennettu kulttuuriympäristö](#)

[Pohjois-Savon tuulivoimapotentialiselvitys](#)

[Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040](#)

[Pohjois-Savon aluerakenneselvitys](#)

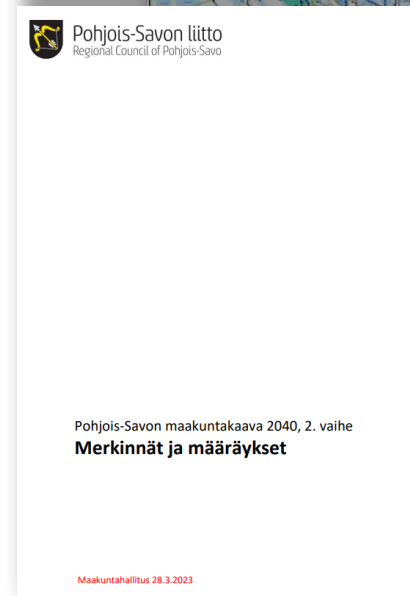
[Pohjois-Savon ja Joroisten malmi- ja teollisuusmineraalipotentiali](#)

[Pohjois-Savon maisema-alueet](#)

[Maa-ainesten tarvekysely](#)

[Maakuntakaavan seuranta](#)

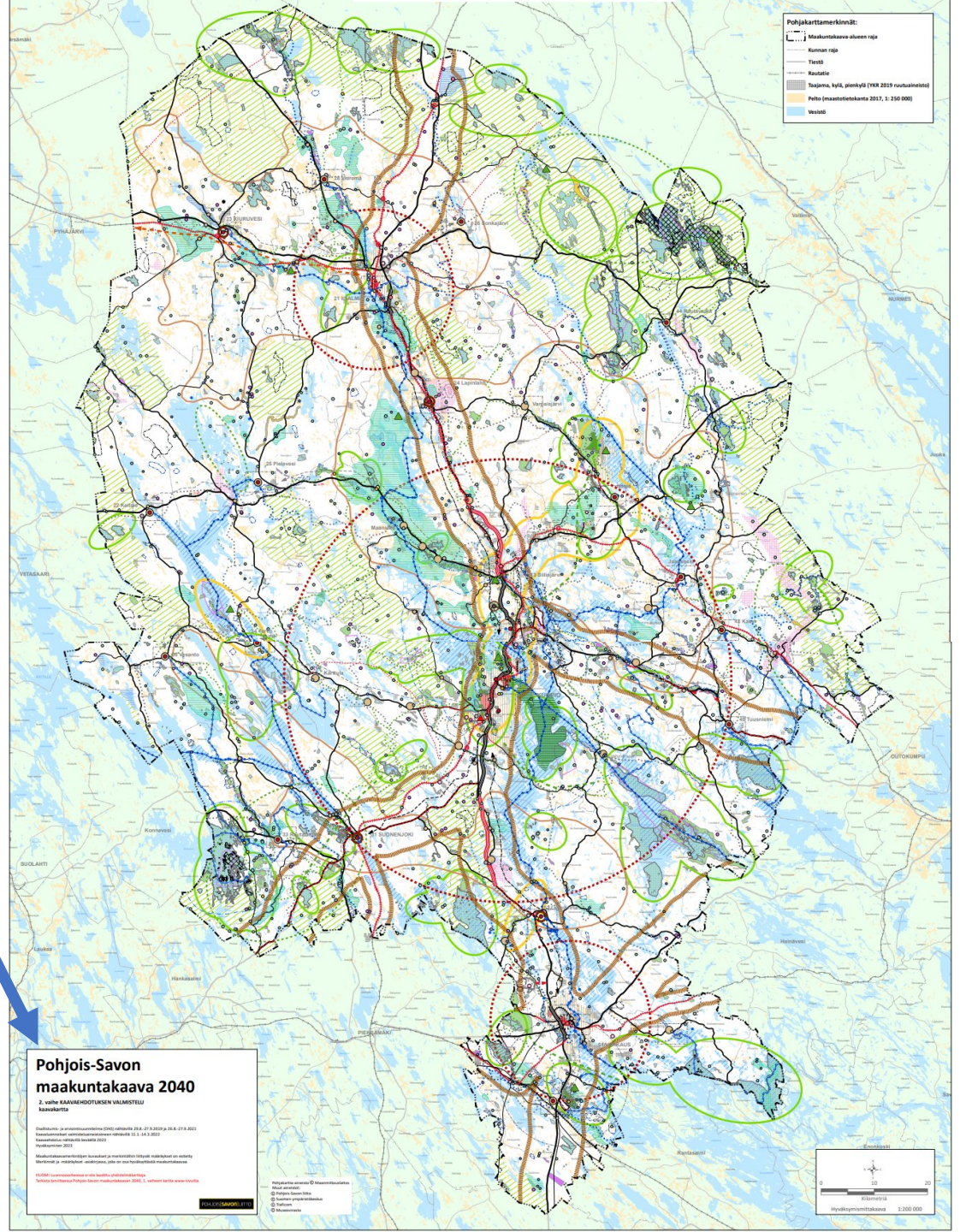
- kaavayhdistelmä 1:200 000 (valmistuu myöhemmin)
- Modernin kulttuuriympäristön sähköinen julkaisu (valmistuu myöhemmin)

Kaavakartta 1:200 000

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen
voimaan tullessa kumotaan:

- **Kuopion seudun maakuntakaava**, lukuun ottamatta Yaran T/kem ja T/ek -merkintöjä
 - **Vt 5 maakuntakaava**
 - **Pohjois-Savon maakuntakaava 2030**
 - **Tuulivoimamaakuntakaava**
 - **Kaupan maakuntakaava**
 - **1. vaiheen maakuntakaavasta:** HCT-terminaalit sekä joitakin kaavateknisiä asioita (kauppaa, puolustusvoimia, suojavyöhykkeitä, vt5, rataterminaleja koskevia merkintöjä)
- sekä
- Joroisten osalta **Etelä-Savon maakuntakaavat**

1. Kaavatyö vireille 2019, OAS nähtävillä
2. Keskusteleva kuntakierros 2020
3. Luonnokset VE1 ja VE2 nähtävillä 11.1.-14.3.2022
4. Kaavaehdotuksen laatiminen, 5-12/2022
5. Vaikutustenarviointi, 11/2022-03/2023
- aamukahviwebinaarit 4/2023
6. Viranomaiskuuleminen ja -neuvottelu, 4-6/2023
- lausuntoaika 5.4.-12.5.
- viranomaisneuvottelu kesäkuussa
7. Kaavaehdotus nähtävillä, syksy 2023
8. Hyväksyminen v. 2024

Tietoa Taitoa Tekoja

Pohjois-Savon liitto